

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205058
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819205058.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. X. X., S.. XX.XX.XXXX L. X.. F. F. X.J., S.. XX.XX.XXXX, N. Č. G. Q. U. L. R. W. S. N., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov Z. X.L., S.. XX.XX.XXXX L. X. X., S.. XX.XX.XXXX, J. M. M. XX, na návrh navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o nariadenie ústavnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

Z r u š u j e sa výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. detí X. X., S.. XX.XX.XXXX L. F. F. X., S.. XX.XX.XXXX W. G. Q. U. L. R. U. W. W. S. N., uložené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/227/2018-14 zo dňa 29.11.2018.

Súd n a r i a d ť u j e u mal. detí X. X.J., S.. XX.XX.XXXX L. F. F. X., S.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v G. Q. U. L. R. W. S. N., U. XX, W. S. N..

Každý z rodičov j e p o v i n n ý platiť výživné na každé z mal. detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet G. Q. U. L. R. W. S. N., začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou sa podaným návrhom domáhal rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Vo svojom návrhu uviedol, že Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 6P/126/2018 zo dňa 23.08.2018 bolo uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu maloletých detí X. X., S.. XX.XX.XXXX L. F. F. X., S.. XX.XX.XXXX W. Z. V., R. XX, W. S. N., najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 6P/227/2018 zo dňa 29.11.2018 súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 6P/126/2018-27 zo dňa 23.08.2018 a to tak, že uložil výchovné opatrenie vo forme pobytu maloletých detí X. X., S.. XX.XX.XXXX L. F. F. X., S.. XX.XX.XXXX W. U. U., U. XX, W. S. N., najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Maloleté deti X. sa v súčasnosti nachádzajú v starostlivosti uvedeného zariadenia, v profesionálnej náhradnej rodine. Aj napriek prijímaným opatreniam v rodine maloletých detí sa sociálna situácia rodičov aj napriek uloženému výchovnému opatreniu nezmenila, výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. V súčasnej dobe nie je možný návrat maloletých detí do ich prirodzeného rodinného prostredia, nakoľko v domácnosti, v ktorej maloleté deti bývali naďalej nie sú vytvorené vhodné podmienky pre ich priaznivý vývin a v týchto podmienkach je vážne ohrozený ich život a zdravie. Rodičia

nedodržali odporúčania orgánu SPODaSK. Participujúci subjekt Obecný úrad M. pri prijímaní opatrení, aj napriek snahe a ochote pomôcť rodine, nedokázal vylepšiť bytové podmienky rodiny.

2. Matka chce poskytovať mal. deťom osobnú starostlivosť.

3. Kolízny opatrovník odporúčal zrušiť výchovné opatrenie vo forme pobytu a nariadiť u mal. detí ústavnú starostlivosť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s návrhom na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/5/2018, uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 6P/126/2018, uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 6P/227/2018, aktuálnou správou kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, správou z G. Q. U. L. R. W. S. N. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 6P/5/2018-13 zo dňa 23.01.2018 určil nad výchovou mal. detí, X., S.. XX.XX.XXXX L. F. F., S.. XX.XX.XXXX X. dohľad a uložil rodičom mal. deti napomenutie.

6. Tunajší súd rozsudkom č.k. 6P/126/2018-27 zo dňa 23.08.2018 zrušil výchovné opatrenie uložené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/5/2018-13 zo dňa 23.01.2018. Uložil výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. detí X. X., S.. XX.XX.XXXX L. F. F. X.J., S.. XX.XX.XXXX, M. M. XX vo forme pobytu v Z. V., R. XX, W. S. N. najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že podmienky a hygiena priestorov v domácnosti boli udržiavané na veľmi nízkej úrovni. Rodina žila v stiesnených a nevyhovujúcich bytových podmienkach, v domácnosti chýbal prívod vody a domácnosť bola odpojená od elektriny.

7. Uznesením č.k. 6P/227/2018-14 zo dňa 29.11.2018 tunajší súd zmenil výrok rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 6P/126/2018-27 zo dňa 23.8.2018 a to tak, že sa uložil výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. detí X. X., S.. XX.X.XXXX L. F. F. X., S.. XX.XX.XXXX vo forme pobytu v U. U., U. XX, W. S. N., najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Zo spisu sp. zn. 6P/227/2018 vyplýva, že rodičia maloletých detí nezabezpečili úpravu rodinných a sociálnych pomerov, naďalej žili v neprimeraných podmienkach, kde hygiena domácnosti ako aj osobná hygiena bola na veľmi nízkej úrovni, preto bolo v záujme maloletých detí potrebné opakovane uložiť výchovné opatrenie vo forme pobytu v zariadení. Z dôvodu, že Z. V., R. XX, W. S. N., kde sa realizovalo výchovné opatrenie, skončilo svoju činnosť bolo potrebné u maloletých detí zmeniť zariadenie na výkon súdneho rozhodnutia.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že chce, aby sa deti vrátili domov. Majú ich radi, deti boli opakovane doma, prišli na návštevu. Deti ich poznajú. Uviedla, že od starostu obce požadovala bývanie, tento ich však odmietol s tým, že iné bývanie im nevie zabezpečiť. Býva v chatrči s manželom, so svokrou a manželovou sestrou. Má ešte jednu dcéru O. A. a táto bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej mame. S dcérou sa stretáva. Obaja s manželom sú nezamestnaní. Poberá dôchodok vo výške 250,- EUR mesačne. Manžel nemá žiadny príjem. V dome nie je voda ani elektrina, pričom obec im vodu dodáva. V zime kúria drevom.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou je zrejmé, že rodičia o maloleté deti počas ich pobytu v G. Q. U. L. R. W. S. N. prejavovali záujem a pravidelne ich navštevovali. Avšak aj napriek prijímaným opatreniam v rodine maloletých detí sa sociálna situácia rodičov nezmenila a uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Nakoľko prijaté výchovné opatrenia nevedli k náprave, rodičia nezmobilizovali svoje zdroje a možnosti, naďalej zlyhávajú vo viacerých funkciách, odporúčajú súdu zrušiť výchovné opatrenie vo forme pobytu a nariadiť nad výchovou maloletých detí ústavnú starostlivosť.

10. Podľa aktuálnej správy G. Q. U. L. R. W. S. N. mal. deti sú toho času umiestnené v profesionálnej rodine. Na prostredie a členov profesionálnej rodiny sa pomerne rýchlo adaptovali. Majú vytvorený spánkový a stravovací režim. Učia sa hygienickým návykom. V profesionálnej rodine mal. deti dostávajú potrebnú starostlivosť, emocionálne podnetné prostredie, ktoré je vhodné pre ich ďalší vývin. Zdravotný stav mal. detí je toho času dobrý. Dňa 06.03.2019 sa konala prípadová konferencia vo veci mal. detí X.. Dôvodom stretnutia bolo umiestnenie mal. detí a hľadanie ďalších postupov práce s rodinou mal. detí. Hlavnou úlohou rodiny bolo vytvoriť vhodné bytové podmienky potrebné pre návrat. K zmene

bytových podmienok nedošlo. Z toho dôvodu je vhodné, aby maloleté naďalej zotrvali v ich zariadení. Biologická rodina sa pravidelne zaujíma, osobne alebo prostredníctvom telefonátov o vývin maloletých detí. Pravidelne mal. deti navštevujú na pôde G. Q. U. L. R. W. S. N., v priestoroch Obecného úradu M.. V mesiaci jún mal. deti navštívili svoju rodinu v sprievode profesionálneho rodiča v domácom prostredí biologickej rodiny.

11. Súd vec takto právne posúdil.

12. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. S poukazom na ust. § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16. S poukazom na ust. § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannéj výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 28,08,- EUR.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Berúc do úvahy výsledky vykonaného dokazovania, dospel súd k záveru, že toho času najvhodnejším riešením pre mal. dieťa je nariadenie ústavnej starostlivosti.

23. Súd môže zveriť mal. dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

24. Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a nariadil ústavnú starostlivosť u mal. X. L. X.. F. F. W. G. Q. U. L. R. W. S. N.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Maloletým deťom bolo rozhodnutím tunajšieho súdu uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení. Podľa správy kolízneho opatrovníka však aj napriek prijímaným opatreniam v rodine mal. detí, výchovné opatrenie neplnilo svoj účel a rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie primeranej osobnej starostlivosti mal. deťom. Rodina žije v nevyhovujúcich podmienkach, hygiena domácnosti, ako aj osobná hygiena je na nedostatočnej úrovni. Súd má za to, že návratom do biologickej rodiny by mal. deti boli vážne ohrozené na živote a zdraví. Rodičia nie sú schopní naďalej zabezpečiť primeranú osobnú starostlivosť o mal. deti a keďže všetky prijímané opatrenia nespĺnili svoj účel, je potrebné v záujme zdravého vývoja mal. detí nariadiť u mal. detí ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. Vzhľadom na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. detí, súd zároveň zrušil výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. detí v G. Q. U. L. R. W. S. N.. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

25. Súd zároveň zaviazal rodičov, každého z nich, platením výživného na každé z mal. detí v minimálnej výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám na účet G. Q. U. L. R. W. S. N., berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery. Otec je nezamestnaný, nemá žiadny príjem a matka poberá dôchodok vo výške 250,- EUR mesačne. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená v určenej lehote, možno sa je splnenia návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.